

LAUSUNTO

Meitä lähisuhdeväkivallan sovittelijoita, jotka olemme kolmen vuosikymmenen ajan sovitelleet lähisuhdeväkivaltaa huolestuttaa tieto mahdollisesta lakkauttamisesta. Emme voi väittää että kaikki tapaukset olisivat helppoja tai, että aina onnistuisimme. Silloinkaan kun epeonnistumme ei rangaistus mitenkään auttaisi asiaa, vaan päinvastoin.

Vuonna 2005 sovittelun lakisäätöistäminen oli suuri eteenpäin meno, mutta lähisuhdeväkivallan myöhempi, voimakkaampi mukaantulo oli huomattavasti suurempi.

Lähisuhdeväkivallan sovittelu ei ole sattumanvaraista yksin toimimista. Se on erittäin tarkkaan valvottua, myös siltä osin mitkä tapaukset otetaan sovitteluun.

Toimiston ammattitaitoinen henkilökunta valvoo sovittelua loppuunasti ja heiltä saa aina apua jos tulee ongelmia.

Myös sovittelijoilla on tiukat vaatimukset ja jatkuva koulutus saadakseen sovittella lähisuhdeväkivaltaa.

Koska osapuolet tulevat ensin yksin he voivat vapaasti kertoa taphtuneesta ja viimeistään yhteistapaamisessa uskomme kokeneen sovittelijan huomaavan jos uhria on painostettu, jolloin sovittelu keskeytetään. Lopuksi asiakkaat saavat itse raportoida THL:ään sovittelun onnistumisesta.

Julkisuudessa on väitetty, että tekijä jää rankaisematta. Eri asia on onko rangaistus aian ainoa oikea vaihtoehto, esimerkiksi perheen ollessa kysymyksessä.

Lähisuhdeväkivallan sovittelussa on mahdollisuus vaatia myös rangaistusta uhrin niin halutessa. Myös häpeä voi joskus olla kaikkein raskain rangaistus.

Vakavimmissa lähisuhdeväkivalta tapauksissa sovittelussa on monta eri vaihtoehtoa vastuuttaa tekijä. Sovittelussa on mahdollisuus lähettää tekijä esimerkiksi useisiin yhteiskunnan tarjoamiin palveluihin, joita toimisto myös valvoo, ennen sopimuksen hyväksymistä, mutta tämäkin on asianomistajien päätettävissä.

Siis pelkkä anteeksipyyntö ei aina riitä, mutta jos anteeksipyyntö on vilpitön se varmasti auttaa ja on on myös hyvä tapa.

Julkisuudessa on esitetty useita muitakin virheellisiä ja paikkansa pitämättömiä väitteitä, jotka lienevät osaltaan vaikuttaneet esitykseen lakkauttamispäätöksestä.

Lakkauttamalla lähisuhde väkivallan sovittelu, myös useimmat pienet nuorten tekemät rikokset jäävät kokonaan käsittelemättä. Tämä ei suinkaan paranna nuoren tulevaisuutta, koska hänelle jää käsitys, että voi tehdä mitä vaan eikä siitä tule seuraamuksia.

Emme usko, että syyttäjälaitoskaan suhtautuu kovin suopeasti lakkauttamiseen. Käsitksemme mukaan he ovat jo muutenkin suuren työtaakan alla ja pinot vain kasvaisivat. Varsinkin kun toinenkin inhimillisempi tapa ratkaista asia, joka on maksuton ja täysin vapaaehtoinen.

Lähisuhdeväkivallan sovittelun jatkuvuutta ja perusteita tukisi myös naisten toteuttama lähisuhdeväkivalta ja sen avoimempi keskustelu julkisuudessa. Tämä antaisi paremman tasavertaisen aseelman julkisissa kannanotoissa ja arvioissa. Myös vähentäisi määrättyjen tahojen pulinointia. Lisäksi laissa pitäisi olla mahdollisuus “digitaaliseen jalkapuuhan” jossa julkisesti tulisi näkyviin lähisuhdeväkivaltaan syyllistyneet. Väitämme, että sillä olisi ennalta ehkäisevä vaikutus.

Lopuksi: Suomessa on lain mukaan jokaisella sopimusoikeus, joka toteutuu parhaimmillaan sovittelussa. Vaikka toinen osapuoli haluaisi asian oikeuteen, niin korvauksista voidaan aina sopia.

Uskomme vielä, että kaikki lähisuhdeväkivallan sovittelijat yhtynevät siihen, etteivät ole henkilökohtaisesti kokeneet niin liikuttavaa ja kiitollista palautetta kuin onnistuneen lähisuhdeväkivallan sovittelun jälkeen.

Mauri Anholt
Suomen Sovittelun Tuki ry.
Puheenjohtaja
mainanholt@gmail.com
0400 449847

Liisa Hopponen
Suomen Sovittelun Tuki ry.
Jäjestöpäällikkö
sokoma@kolumbus.fi
050 5753777